

Afgrænsning af data og brugeradgange

V. Klaus Rasmussen og Mette Jespersen

Status for dataafgrænsningsanalysen 24-04-2024

Indhold

- Baggrund
- Kommunernes feedback på dataafgrænsningsproblemstillinger
- Dataafgrænsningsproblemstillinger og anbefalede løsningsforslag
 - Tværorganisatoriske teams
 - Detaljering af organisationsstrukturen
 - Dataafgrænsning ud fra ansættelsessted
 - Monopolisering af KLE-emner i FK Organisation
 - Adgang for alle
- Det videre arbejde

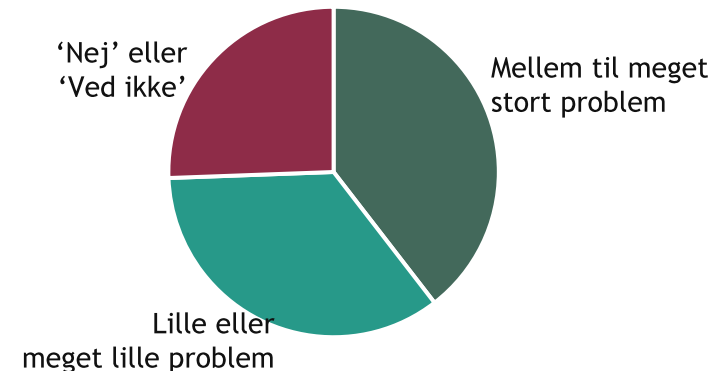
Baggrund

- Aalborg og Favrskov har rejst en problemstilling omkring at kunne lave korrekt dataafgrænsning med de fælleskommunale værktøjer, når den eksisterende adgang til løsningen er baseret på tværgående adgangsgupper og/eller midlertidige grupperinger af medarbejdere
- Der er nedsat en arbejdsgruppe i regi af KOMBIT, med deltagelse af KL, Aalborg, Favrskov, Holstebro, Odense, Næstved, Skanderborg med ophæng til FKI og SAPA kommunestyregrupper
- Arbejdsgruppen har identificeret og beskrevet fem problemstillinger vedr. dataafgrænsning i den fælleskommunale infrastruktur, og afdækket løsningsmuligheder i samarbejde med en bredere kreds af kommuner

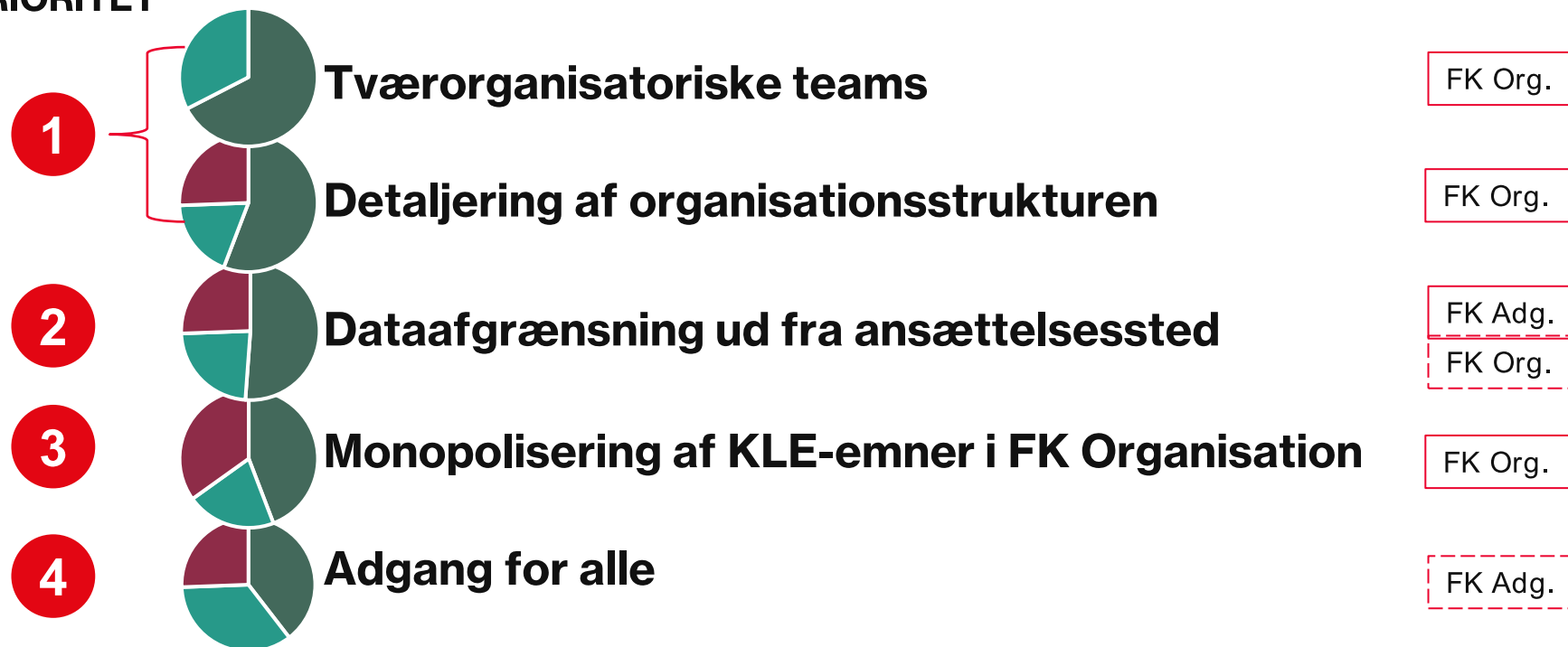

Prioritering af problemstillinger

Spørgeskema er sendt ud til alle kommuner som har angivet om problemstillingen var aktuel i deres kommune.

PRIORITET

Problemstilling: Tværoorganisatoriske teams

Kommunen kan ikke give adgang til sager og dokumenter i SAPA, fordi SAPA kun kan dataafgrænse på den almindelige organisationsstruktur og KLE, som ikke kan matche sikkerhedsopsætningen fra kommunens ESDH løsning og dermed ikke kan rumme de tværgående teams.

Eksempler:

- I forbindelse med sagsbehandling af **en børne-/familiesag** skal en **jurist fra den centrale juridiske enhed** have adgang til og kunne arbejde på sagen. De øvrige jurister i den juridiske enhed må ikke have adgang til sagen. **Juristen skal dog ikke have adgang til alle børne-/familiesager**, så juristen kan ikke gives adgang til et specifikt KLE-emne, som de andre jurister ikke har adgang til.
- I Vejle kommune håndteres **sager om sprogskole** af 2 medarbejdere i borgerservice, 2 medarbejdere i arbejdsmarkedsforvaltningen og 2 medarbejdere i børne/ungeforvaltningen – de øvrige medarbejder i de tre enheder, må ikke have adgang til sagerne. Der er heller ikke et præcist KLE-emne, som kan anvendes til dataafgrænsningen.

Løsningsforslag:

- Der oprettes en ny dataafgrænsningsparameter, adgangsgruppe, som kan benyttes i de særlige situationer, hvor de dataafgrænsning på KLE-emne, IT-system og/eller organisation ikke er tilstrækkeligt. Afgrænsning til en adgangsgruppe, vil overstyre øvrige dataafgrænsninger. Adgangsgrupper er myndighedsspecifikke.

Problemstilling: Detaljering af organisation

Der er behov for at kunne dataafgrænse på organisation, men på et meget lavt niveau f.eks. Team vest, og man ønsker ikke dette lave organisations-niveau registreret eller reflekteret i FK Organisation fra kommunens side. Dermed forsvinder muligheden for at anvende denne fælleskommunale dataafgrænsningstype, og der skal findes andre løsninger.

Eksempler:

- Under organisationsenheden Ældre/Handicap i kontoret for hjælpemidler sidder et team på 3 medarbejdere, som bl.a. arbejder med ansøgninger om bevilling af handicapbiler. Kun disse tre medarbejdere i dette team må have adgang til sagerne om handicapbil.
- Under Børne-/ungeforvaltningen i afdelingen for SSP-samarbejder, som bl.a. arbejder med individuel forebyggelse og støtte-/kontaktpersoner for unge, sidder 2 medarbejdere og arbejder med sager om ekstremisme og radikalisering. Det er kun de 2 medarbejdere, som må se disse sager og der er ikke et selvstændigt KLE-emne for ekstremisme og radikalisering.

Løsningsforslag:

- Der oprettes en ny dataafgrænsningsparameter, adgangsgruppe, som kan benyttes i de særlige situationer, hvor dataafgrænsning på KLE-emne, IT-system og/eller organisation ikke er tilstrækkeligt. Afgrænsning til en adgangsgruppe, vil overstyre øvrige dataafgrænsninger. Adgangsgrupper er myndighedsspecifikke.

Problemstilling: Dataafgrænsning ud fra ansættelsessted

En kommunal medarbejder kan være ansat flere steder i kommunen samtidig, og i nogle tilfælde er det i forbindelse med dataafgrænsning vigtigt for et IT-system at vide, hvilken af medarbejderens ansættelser medarbejderen agerer i IT-system med – det kan man ikke i dag.

Det umiddelbare mønster for at opnå dette vil være, at medarbejderen udstyres med forskellige brugerkonti – én til hver ansættelse. Denne løsning kan dog være omstændig for medarbejderen, da man skal huske flere sæt brugeroplysninger, mønsteret kan være umuligt at bruge fordi brugere i nogle systemer (fx FMK) ikke må have samme CPR-nummer, og det kan også være omkostningstungt, da visse IT-systemer (fx Microsoft 365) afregnes efter antal brugerkonti.

Anbefalede løsningsforslag:

- For kommuner med mange dobbelte ansættelser og hvor IdM understøtter opsplitning på rettigheder pr. ansættelse skal brugeren vælge mellem ansættelser ved login, f.eks. Ved implementering af profilvælger i Context Handler
- For kommuner med få dobbelte ansættelser/brugerkonti, eller hvor kommunens AD/IdM ikke understøtter profilvalg, anbefales at oprette flere brugerkonti pr medarbejder

Problemstilling: Monopolisering af KLE-emner i FK Organisation

En af de fælleskommunale dataafgrænsningsparametre er KLEs emnesystematik (KLE). Et gængs og anbefalet mønster for at tilknytte KLE-emner til en bruger, er ved, at kommunen i deres organisationsstruktur angiver, hvilke KLE-emner der hører til hvilke organisatoriske enheder og at alle medarbejdere, som er knyttet til en organisatorisk enhed dermed får adgang til disse KLE-emner. Knytningen af KLE-emner til en organisatorisk enhed (bl.a. i FK Organisation) benyttes dog også til andre formål. Når samme relation mellem et KLE-emne og en organisatorisk enhed nogle gange anvendes til dataafgrænsning, nogle gange til at bestemme hvilke enheder et IT-system skal anvende, og nogle gange til et helt tredje formål, så vil der opstå konflikter i opmærkningen.

Eksempel:

- I kommunen er det kontoret for Borgerrådgivning der behandler evt. klager over ydelsesafgørelser. En ydelsessag og en klagesag over en ydelse vil dog have samme KLE-emne og dermed bør begge afdelinger opmærkes med fx '32.24.04 Hjælp til forsørgelse'. Dette kan fungere i forhold til dataafgrænsning, da man kan supplere afgrænsningen på KLE med en dataafgrænsning på organisatorisk enhed. Men fordi kommunen nu har opmærket kontoret for Borgerrådgivning med 32.24.04, som er et af de KLE-emner, som KY læser, så vil kontoret for Borgerrådgivning blive indlæst i KY som ydelsesenhed, og medarbejdere i KY skal hver gang der kommer en ny sag på KLE-emnet 32.24.04 manuelt vælge, at den ikke skal til kontoret for Borgerrådgivning, men derimod til den relevante ydelsesenhed. Eftersom kontoret for Borgerrådgivning behandler klager inden for alle KYs ydelsesområder, så vil al automatisk sagsfordeling i KY blive påvirket.

Anbefalede løsningsforslag

- KLE-rollen "Ansvarlig" ved KLE-opmærkning af OrgEnheder må ikke anvendes til dataafgrænsning.
- Der oprettes en særlig KLE-rolle til dataafgrænsning
- IT-system-opmærkning af OrgEnheder anvendes (i stedet for KLE) til at udpege OrgEnheder der er relevante for et IT-system.

Adgang for alle

For at give kommunens medarbejdere så godt et overblik over for dem, relevante sager og dokumenter, ønsker kommunen at give så bred en adgang til sager og dokumenter i deres ESDH-system som det jf. lovgivningen kan tillades. Dette kan i ESDH-systemet håndteres ved at have en adgangsgruppe/sikkerhedsgruppe som alle brugere er medlem af, og som kunne hedde "Åben for alle". Denne mulighed for at give bred adgang til visse sager og dokumenter kan pt. desværre ikke gentages i fx SAPA. Dette skyldes, at afgrænsningen af de sager og dokumenter, som skal deles med alle, ikke kan ske via KLE-emner eller organisatoriske enheder.

Eksempel

- I kommunen har man fra den øverste ledelse formuleret et åbenhedsprincip om, at alle sager som udgangspunkt er åbne for alle, med mindre der i sager og dokumenter indgår følsomme eller fortrolige oplysninger. I så fald skærmer man enten hele sagsområder eller enkeltsager for den brede adgang. Princippet er et bærende fundament for den fælles adgang til sager og dokumenter i ESDH-systemet, som kommunens centrale administrative arkiv og videnbank.

Anbefalet løsningsforslag

- Sager, som alle må se, markeres med følsomhed 1: IKKE_FORTROLIGE_DATA. Alle jobfunktionsroller tilføjes en rettighed til at se sager på følsomhedsniveau 1 inden for alle KLE-områder.

Status: Dataafgrænsningsanalyse

Identifikation af løsningsmuligheder

- God og konstruktiv kommunal workshop afholdt i november 2023
- Identificeret løsninger på alle problemstillinger
- KOMBIT præsenterer identificerede løsningsmuligheder for FKIs arbejdsgruppe for ORG, samt referencegrupper for arkitektur og udvikling, og forretning

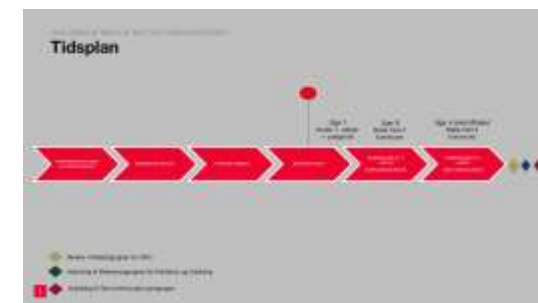
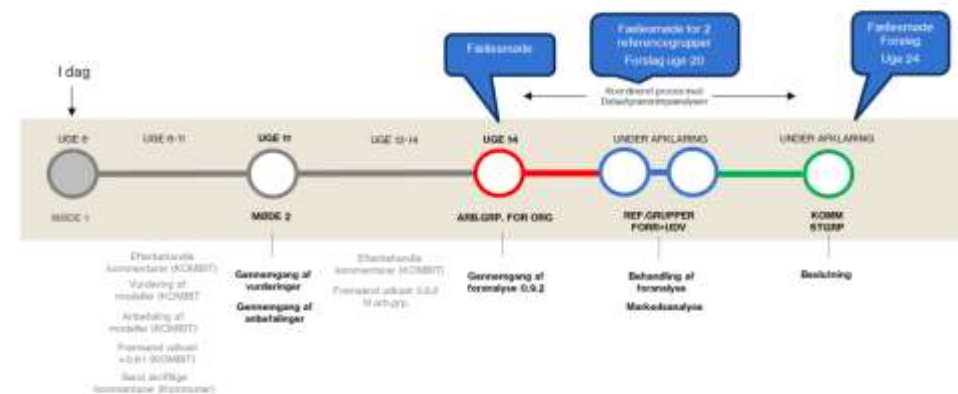
Sammenhæng til afklaring om multiple organisationer

- Der kan være overlap til afklaring om mulighed for multiple organisationer i ORG
- Det vurderes, at beslutning om løsninger på dataafgrænsningsproblemer og multiple organisationer ikke bør træffes hver for sig. Derfor samkøres beslutningsprocesserne for de to projekter

Sammenhæng til indstilling om hensigtsmæssig anvendelse af ADG og ORG

- Formentlig vil afklaringerne i dataafgrænsningsanalysen og multiple organisationer skabe grundlaget for nogle af de anvendelsesmæssige krav og regler, som repræsenterer hensigtsmæssig anvendelse af ADG og ORG

Proces for behandling af foranalyse

SPØRGSMÅL & KOMMENTAR

